

DECIZIE

20 martie 2014

mun.Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

având în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Marina Anton

Judecătorii

Ana Panov și Tamara Pelin

grefier

Maia Burdea

examinând în ședință publică apelul declarat de S.R.L „Nixan Trans”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Vildsat” către S.R.L „Nixan Trans” și S.R.L „Sobcob” privind încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătorei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă, cu compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 18.04.2013, S.R.L „Vildsat” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.R.L „Nixan Trans” și S.R.L „Sobcob”, solicitând instanței de judecată:

- încasarea din contul părților a datoriei în cuantum de 4100 dolari SUA, taxei de stat în cuantum de 1526 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 07.02.2013 a încheiat cu S.R.L „Nixan Trans” un contract de comandă de servicii transport nr.01 pentru transportarea (expedierea) a 21 de tone mere din mun. Bălți și Briceni în or. Tveri, Federația Rusă, comandă preluată și realizată prin intermediul expeditorului S.R.L „Sobcob” prin scrisorile de transport internațional.

Mai indică reclamanta că în baza contractului sus-menționat S.R.L „Nixan Trans” urma să achite reclamantei 9150 dolari SUA, în timp ce aceasta din urmă a achitat doar 5050 dolari SUA, formând, astfel, o datorie în mărime de 4100 dolari SUA.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă, instanța dispunând încasarea din contul S.R.L „Nixan Trans” în beneficiul S.R.L „Vildsat” a taxei de stat în mărime de 1526 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 lei.

La 06.12.2013, S.R.L „Nixan Trans” a contestat cu apel hotărârea instanței de fond în partea încasării cheltuielilor de judecată și în această parte a solicitat pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea cerințelor de compensare a cheltuielilor de judecată.

În motivarea poziției sale procesuale, cu referire la dispozițiile art.94 CPC, apelanta consideră că instanța de fond eronat a dispus încasarea din contul acesteia a cheltuielilor de judecată, dat fiindcă în speță, la data depunerii acțiunii datoria de bază a apelantei S.R.L „Nixan Trans” față de S.R.L „Vildsat” constituia 2600 dolari SUA și nu 4100 dolari SUA, după cum a indicat intimata.

Apelanta invocă și faptul că neachitarea în termen a sumei restante nu s-a datorat culpei sale, ci din motivul neeliberării în termen a facturii fiscale de către intimată. Or, în calitate de temei pentru achitarea costului serviciilor prestate de către intimată urma să fie întocmită factura fiscală, care a fost eliberată de către ultima cu întârziere.

Reprezentantul apelantei S.R.L „Nixan Trans”, Mocanu Sergiu, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea compensării cheltuielilor de judecată dat fiindcă lipsește un temei legal în acest sens.

Reprezentantul intimatei S.R.L „Vildsat”, Cucu Pavel, în ședința instanței de apel nu a susținut apelul declarat și a solicitat respingerea acestui, cu menținerea hotărârii primei instanțe în partea contestată.

Reprezentantul intimatei S.R.L „Sobcob”, Bîtcă Andrei, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele pricinii, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul, a casa parțial hotărârea primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de judecată din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Din materialele pricinii s-a constatat că la 18.04.2013, S.R.L „Vildsat” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.R.L „Nixan Trans” și S.R.L „Sobcob”, solicitând instanței de judecată:

- încasarea din contul părților a datoriei în cuantum de 4100 dolari SUA, taxei de stat în cuantum de 1526 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013, acțiunea a fost respinsă, instanța dispunând încasarea din contul S.R.L „Nixan Trans” în beneficiul S.R.L „Vildsat” a taxei de stat în mărime de 1526 lei și cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5000 lei.

În conformitate cu art.94 alin.(1) CPC, dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit prevederilor art.96 alin.(1) și (1/1) CPC instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În ședință de judecată s-a stabilit că în temeiul contractului-comandă de servicii transport nr.1 din 07.02.2013, încheiat între S.R.L „Vildsat”, în calitate de prestator, și S.R.L „Nixan Trans”, în calitate de beneficiar, reclamanta s-a obligat să efectueze transportul de mărfuri, iar beneficiarul să achite costul prestației în cuantum de 9150 dolari SUA.

Colegiul Civil a constatat că la data de 04.04.2013 datoria apelantei față de reclamantă constituia suma de 4100 dolari SUA, la aceeași dată apelanta achitând suma de 1500 dolari SUA, fapt confirmat prin recipisa anexată la dosar, necontestată de către intimată.

Aceste circumstanțe, ce reflectă restanța datorată de apelant la data de 04.04.2013 în sumă de 2600 dolari SUA se confirmă și prin faptul că doar la 01.07.2013 reclamanta a semnat de comun cu S.R.L „Nixan Trans” actul nr. FA1999969 privind valoarea serviciilor de transport acordate de 32607,38 lei, echivalentul a 2600 dolari SUA și a eliberat factura fiscală seria FA nr.1999969 aferentă serviciilor de transport internațional în cuantum de 32607,38 lei.

Prin urmare, la data depunerii de către intimată a acțiunii în instanța de judecată, și anume, 18.04.2013, datoria apelantei față de reclamantă era inferioară pretenției înaintate de încasare a sumei de 4100 dolari SUA, astfel încât pretenția reclamantei privind încasarea diferenței de 1500 dolari SUA (4100 dolari SUA - 2600 dolari SUA) era parțial neîntemeiată, circumstanță relevantă în condițiile în care netemeinici acțiunii în această parte scutește apelanta de la plata cheltuielilor de judecată aferente în temeiul art.94 alin.(1) CPC.

Prin urmare, instanța de fond eronat a dispus încasarea din contul apelantei a taxei de stat în mărime de 558 lei, aferente sumei de 1500 dolari SUA, pe care apelanta nu-i datora la data înaintării acțiunii.

Mai mult, Colegiul a mai stabilit că apelanta a achitat suma de 32607,38 lei, echivalentul a 2600 dolari SUA la data de 04.07.2013 în baza ordinului de plată nr.120 din 04.07.2013.

Totodată, după cum s-a indicat mai sus, reclamanta a eliberat factura fiscală aferentă serviciului de transport prestat abia la data de 01.07.2013, adică după înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

În conformitate cu prevederilor art.117 alin.(1) al Codului fiscal, subiectul impozabil care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării este obligat să prezinte cumpărătorului (beneficiarului) factura fiscală pe livrarea în cauză. Prezentarea facturii fiscale se efectuează la momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art.108, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul cod. Factura fiscală nu se eliberează pentru livrările impozitate conform art.104 lit.a)

Prin urmare, achitarea tardivă a sumei de 2600 dolari SUA, ce constituia datoria apelantei la data depunerii acțiunii s-a datorat faptului eliberării cu întârziere de către reclamantă a facturii fiscale, astfel încât tardivitatea achitării datoriei nu este imputabilă apelantei în condițiile în care aceasta era îndreptățită să solicite anterior efectuării plății documentele primare confirmative ale prestării serviciului de transport, eliberarea cărora este obligatorie în virtutea dispozițiilor Codului fiscal.

În această ordine de idei instanța reține că potrivit dispozițiilor art.593 alin.(2) și (3) Codului civil, în cazul în care pentru executarea prestației este necesară o acțiune din partea sa, creditorul este în întârziere dacă prestația îi este oferită, iar el nu efectuează acea acțiune. Debitorul nu poate fi în întârziere în măsura în care creditorul este în întârziere.

Prin urmare, neeliberarea în termen de către reclamantă a facturii fiscale aferentă serviciilor de transport prestate constituie o întârziere a acesteia, motiv din care reclamanta nu era îndreptățită până la eliberarea facturii fiscale la data de 01.07.2013 să solicite de la apelantă plata pentru serviciile prestate.

În consecință, instanța de fond a constatat că acțiunea drept neîntemeiată nu doar din considerentul stingerii obligației datorate după intentarea acțiunii, astfel încât prezentei spețe nu-i sunt aplicabile dispozițiile art.97 alin.(2) CPC, potrivit căreia dacă reclamantul nu-și susține pretențiile din cauza faptului că au fost satisfăcute benevol de către pârât după intentarea acțiunii, instanța, la cererea reclamantului, îl obligă pe pârât să compenseze acestuia toate cheltuielile de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului, inclusiv suma cuvenită pentru asistență juridică.

Or, după cum s-a indicat anterior, acțiunea a fost înaintată fără a dispune de temei legal în acest sens prin prisma prevederilor Legii contabilității și Codului fiscal.

Colegiul Civil respinge argumentul intimății calificat drept scadentă obligația de achitare a serviciilor de transport la data livrării mărfii potrivit contractului din 07.02.2013, or, instanța de judecată a constatat că în speță la data realizării serviciului de transport reclamanta nu eliberase factura fiscală corespunzătoare astfel încalcând dispozițiile legale privind procedura de întocmire a documentelor primare confirmative serviciului prestat, motiv din care debitorul obligației a fost pus în imposibilitate de achitare în termenul stabilit în contract.

Reieșind din cele expuse mai sus, dat fiind faptul că concluziile primei instanțe referitoare la necesitatea încasării cheltuielilor de judecată din contul apelantei sunt eronate în circumstanțele constatate, Colegiul Civil consideră necesar de a admite apelul declarat, a casa parțial hotărârea instanței de fond în partea compensării cheltuielilor de judecată, cu respingerea cerinței de compensare.

În conformitate cu prevederile art.art.385 alin.(1) lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de S.R.L „Nixan Trans”.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013, pronunțată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Vildsat” către S.R.L „Nixan Trans” și S.R.L „Sobcob” privind încasarea datoriei, în partea compensării cheltuielilor de judecată și în această parte se pronunță o nouă hotărâre privind respingerea cerinței de compensare a cheltuielilor de judecată.

În rest hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,

Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii

Ana Panov

Tamara Pelin

Dosarul: nr.2ac-123/14

Judecătorul: L. Andriaș

DISPOZITIVUL

DECIZIEI

20 martie 2014

mun.Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

având în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Marina Anton

Judecătorii

Ana Panov și Tamara Pelin

grefier

Maia Burdea

examinând în ședință publică apelul declarat de S.R.L „Nixan Trans”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Vildsat” către S.R.L „Nixan Trans” și S.R.L „Sobcob” privind încasarea datoriei, împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art.art.385 alin.(1) lit.c), 390 CPC, Colegiul Civil

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de S.R.L „Nixan Trans”.

Se casează parțial hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013, pronunțată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Vildsat” către S.R.L „Nixan Trans” și S.R.L „Sobcob” privind încasarea datoriei, în partea compensării cheltuielilor de judecată și în această parte se pronunță o nouă hotărâre privind respingerea cerinței de compensare a cheltuielilor de judecată.

În rest hotărârea Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 06 decembrie 2013 se menține.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,

Marina Anton

Judecătorul

Judecătorii

Ana Panov

Tamara Pelin